

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie

PRENUMERATA:

Miesięcznie	Zł. 1:10
Kwartalnie	Zł. 3:30
Półrocznie	Zł. 6:60
Rocznie	Zł. 13:20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie	Zł. 1:50

Konto P. K. O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu

Rękopisów nie zwraca się

OGŁOSZENIA:

Strona	Zł. 200.-
1/2 strony	Zł. 100.-
1/4	Zł. 60.-
1/8	Zł. 30.-
1/16	Zł. 15.-
1/32	Zł. 8.-
Przedruk 100 proc. druku	Drumka za stronę 30 gr.

Rok VIII

Tarnów, piątek dnia 15 lutego 1935 r.

Nr. 7

W sobotę dnia 16 lutego 1935 roku odbędzie się w salach organizacji sjonistycznej przy placu Kazimierza W. 3

Początek o godz.
8:30 wieczór

HERBATKA TOWARZYSKA

Początek o godz.
8:30 wieczór

Żydzi a L. O. P. P.

Nas Żydów gnębi i dręczy w ostatnich latach jedno pytanie: jak utrzymać się na powierzchni życia, jak utrzymać rodzinę, jak ratować się przed głodem i niedolą? Bo pomimo legendy o bogactwie Żydów — położenie nasze jest tragiczne. Trochę o chleb codzienny absorbują żydostwo polskie i odwracają jego uwagę od spraw innych niemniej ważnych i żywnych.

Żyjemy w okresie układów międzynarodowych i konferencji rozbrojenia, ale niezależnie od tych poczynani państwa muszą być przygotowane na wszelką ewentualność przyszłej wojny. A przyszła wojna — to wojna narodów, uzbójnych wedle najnowszych wymogów techniki wojennej, to wojna, która siał będzie zniszczenie nie tylko na froncie, ale i poza obrębem pola walki.

Przyszła wojna nie będzie odróżniała frontu od t. zw. „hinterlandu”. Bo w przyszłej wojnie decydującą rolę odegrają siły powietrzne, które nie znają granic okopów i watów ochronnych. Każde miasto, każde osiedle ludzkie będzie w przyszłej wojnie narazone na pociski śmiertelne, które spadną będą z nieprzylaskłych samolotów. A gaz śmiertelności wdziera się do każdej szczeliny chaty ludzkiej, do wielkich gmachów i parterowych domków.

Gaz śmiertelności nie odróżnia nas ni wyznani, ni narodowości, ni stanów — beznadziejnie niesie śmierć i zgrozę niszczącą wszystkim, którzy nie potrafią się obronić przed tym strasznym żywiołem.

Obrona ludności przed tym wrogiem skrzydlatym, obrona granic Państwa jest też obecnie jedną z głównych konieczności państwowych.

Tylko zorganizowanym i przygotowanym do obrony przeciwlotniczej gazowej nie grozić nie będzie. Toteż idea gotowości do obrony na wypadek wojny i ataków chemicznych ograniczyć musi jak najszersze masy ludności Państwa. W Rosji sowieckiej kulikarskie miliony obywateli należy do organizacji przeciwlotniczej. I u nas musi zwyciężyć zrozumienie dla tej dziedziny pracy obywatelskiej, przyczem należy uświadomić jaknajszersze rzesze obywateli o znaczeniu obrony przeciwlotniczej i przygotować tak z punktu widzenia państwowej racji stanu jak i z punktu widzenia obrony osobistej na wypadek wojny.

Żydzi w Polsce już nieraz dali dowód gorącego przywiązania do Rzeczypospolitej, współpracując nad wzmacnieniem mocarstwowego znaczenia Państwa. W wysiłku o udział w patriotycznych wyczynach na rzecz Państwa Żydzi godnie zajmują miejsce.

Toteż obecnie, gdy L. O. P. P. wzywa do pracy, do ofiarności — my Żydzi nie posłaniemy w tyle. Jeżeli zaś dotychczas akcja na rzecz L. O. P. P. wśród ludności żydowskiej nie dała zadawalających wyników, to winą leży po stronie organizatorów L. O. P. P.

Dr A. Chomet

WP. Strohbingowej spowodu zgonu bhp. Męża wyraża szczerze współczucie

Franciszka Tiefenbrun

Nasze postulaty

(Z przemówienia piosła Dra Sommersteina w dyskusji budżet. na plenum Sejmu 8 bm.)

„Pracując usilnie nad odrodzeniem naszego narodu, nad rozwojem jego sił intelektualnych, jego leżyny fizycznej, nad wykorzystaniem tych wad, jakie przyniosła z sobą diaspora, my Żydzi uświadomieni narodowo mamy to głębokie przekonanie, że utrzymanie naszej narodowej jaźni, że nasze prawo do pielegnowania i rozwijania naszych narodowych właściwości w n. czem nie narusza naszego pełnego i niezmiennego niewarunkowanego związania się z losami i potrzebami Państwa, którego jesteśmy obywatelami.

Nasze życie wewnętrzne chcemy oprzeć na dwóch czynnikach: na gminie żydowskiej i na szkole narodowej.

Czego żądamy od gminy żydowskiej?

Gmina żydowska: Ileż z nią nadziei łączy ludność żydowska w Polsce, a jak marną i przykrą jest rzeczywistość?

Zakres działania tak skromnie ujęty w samej ustawie, ściągając do minimum władze nadzorcze: chce się ją ograniczyć wyłącznie do spraw religijnych, wyłącza się nie tylko sprawy kulturalne, nie tylko szkolnictwo, ale nawet opiekę społeczną i opiekę nad emigracją.

Ludność żydowska w minimalnej mierze korzysta z ogólnych akcji społecznych, jakkolwiek opierają się na funduszach państwowych, a gdy chce się w obrębie gminy realizować pomoc społeczną, wyręczyć Państwo i samorząd terytorjalny, władze nadzorcze powołują się na ciasne ramy ustawowych zadań gminy i ograniczają m. żliwosci budżetowe gminy w takiej mierze, że nawet zaspakajanie potrzeb religijnych staje pod znakiem zapytania.

W parze z dławieniem działalności społecznej gmin, które powinny być ośrodkami każdej pracy społecznej ludności żydowskiej, idzie demoralizacja tejże gminy, powodowana ingerencją władz nadzorczych, które działalność gminy rozstrząsują wyłącznie z punktu widzenia niektórych jednostek, a nie istotnych potrzeb gminy i w miarę tego punktu widzenia wpływają na skład rad czy zarządów gminy, a nawet na ustanowienie rabinów.

Jesteśmy od lat świadkami tego wielce demoralizującego zjawiska, że na naczelne stanowiska w gminie dostają się często ludzie bez najmniejszych kwalifikacji, bez horyzontu społecznego, a co gorzej nieraz bez hamulców moralnych, o niewyraźnej przeszłości, a nie dzieje się to bez poparcia, a nawet nieraz bez presji czynników nadzorczych.

Walki wewnętrzne w społeczeństwie żydowskim są podsypane albo inicjowane z zewnątrz w myśl osławionej zasady: divide et impera. Skutki nie dają długo na siebie czekać. W gminach chaos i rozpręczenie, zła gospodarka, wyzyskiwanie gminy dla prywatnych celów prowadzi do deficytów, do zaprzeczania instytucji dobroczynnych i społecznych, do zupełnego wyeliminowania gminy jako czynnika twórczego, ośrodka pracy społecznej w życiu miejscowej ludności żydowskiej.

Mimo upływu kadencji nie rozpisuje się wybo-

row, wprowadza się komisarzy czy tymczasowe zarządy bez uwzględnienia woli ludności. Gmina przestaje być ośrodkiem jej samorządu, a staje się odeskoczną dla zatlaniawia interesów osobistych, czy zaspokojenia ambicji jednostek, które w zamian za krzesło kalne zaprzeczają istotne cele i zadania gminy żydowskiej. W ten sposób zniszczono gminy żydowskie nie tylko w miasteczkach, ale nawet w takich centrach, jak w Warszawie i we Lwowie.

Przestrzegamy miarodajne czynniki, że wprowadzenie komisarzy czy mianowanych zarządów tymczasowych sprawy nie załatwi, lecz owszem spowoduje dalsze załamanie się gospodarki w gminach. Jej inne wybory przeprowadzone w atmosferze swobodnego wypowiedzenia się ludności mogą gminy uratować od upadku.

Domagamy się od Pana Ministra W. R. i O. P., domagamy się od Rządu, by mając do spełnienia tyle i tak ciężkich zadań o ogólnopolskim znaczeniu, postawili ludność żydowskiej troskę o jej tak szczytliwy samorząd, by organy tego samorządu były wyrazem swobodnego układu sił społecznych tejże ludności, by zakres działania gminy realizował konstytucyjne prawo ludności żydowskiej do tworzenia związków publiczno-prawnych dla pielegnowania i rozwoju jej właściwości wyznaniowych i narodowych i był dostosowany od jej specyficznych i istotnych potrzeb.

Nasze szkolnictwo

Głównym motorem naszego rozwoju narodowego jest nasze szkolnictwo.

Nasz dorobek kulturalny rośnie i rozwija się, odradzamy się duchowo i moralnie i w tym wielkim ruchu wyzwolenym, walcząc o prawo do życia jako naród, uważamy własną szkołę, szkołę narodową, jako najważniejszy instrument naszego rozwoju narodowego, jako środek do stworzenia syntezy niezmierzonych skarbow naszej kultury z duchem i kulturą nowych czasów.

Nie mamy dotychczas — wbrew przepisom konstytucyjnym — ani jednej publicznej szkoły z językiem naszym. Budujemy własne szkolnictwo nadludzkim wysiłkiem społeczeństwa tak wyniszczonego i zgnębionego gospodarczo. Mobilizujemy ofiarność mate jali społeczeństwa i ofiarność nauczycielstwa, które pracuje wśród najcięższych warunków z pełnym poświęceniem, z największym zapalem w nastroju czystego idealizmu. Mamy prawo do finansowego poparcia z funduszy ogólnych, z prawa tego nie rezygnujemy i o to się upominamy, ale w pierwszym rzędzie domagamy się zycielnej atmosfery dla wielkiej wartości duchowych, moralnych, etycznych, jakie gromadzimy w gmachu naszego szkolnictwa, domagamy się zrozumienia, uznania i przykro nam powiedzieć, domagamy się nieprzekładzania, zaprzestania podjazdowej walki przeciw temu naszemu szkolnictwu, porzucenia systemu negacji i niechęci. Zaznaczają się coraz częściej próby podważenia narodowego charakteru szkoły, drogą utraktywacji, która język wykładowy ogranicza do przedmio-

Po XVI konferencji

Łosiówco była XVI konferencja „krajowa” zach. Małopolski i Śląska wielką manifestacją ruchu młodzieży Akiba. Ze wszystkich punktów i punkcioków przybyło na konferencję aż 293 delegatów. Czy trochę nie za dużo? Czy obecna sytuacja w sionizmie nie wymagała raczej zbędnych, czynnych w naszej dziedzinie przedstawicieli organizacji ogólnosionizacyjnych, by w spokoju i skupieniu omówić wszystkie aktualne problemy naszej rzeczywistości tak galusowej jak i państwowej? Komu to potrzebna była teraz ta manifestacja, która przytłoczyła swym ciężarem całą konferencję? Przybyliśmy na konferencję gnani niepokojem o losy organizacji sionizacyjnej, o przyszłość dzieła pałestynskiego.

Czekaliśmy na naszą konferencję cały rok, czekaliśmy z utęsknieniem na tą konferencję, bo rok cały daliśmy w wydarzenia w życiu żydowskim, badoło w Erec — badoło w g. luse wysłań na pierwsze miejsce cały szereg zagadnień aktualnych, czekających na rozwiązanie. A tymczasem konferencja była przegladem sił Akiby, która zmobilizowała niewiadomo w jakim celu.

Ten „marsz” Akiby na konferencję jest zresztą symptomatyczny w związku z przebiegiem rokowań o zjednoczenie młodzieży Hanoar Hacijon.

Jeden ogólny sionizm — jedna młodzież

Światny pod każdym względem referat tow. Dra Schwarzbarta był jednym świecącym punktem konferencji. Przemawiał do nas już nie przez związek światowego ogólnego sionizmu, ale nawołując myślnie ogólny-sion, do zgody, jednności i pracy — Wódz, który gromadzi swe siły przed atakiem. Dr Schwarzbart jest też naszym Wódcem.

Jego wnikliwe ujęcie ideologiczne problemów ogólnego sionizmu, jego patriotyzm w odniesieniu do światowej organizacji sionizacyjnej, jego nastawienie do całego kompleksu kwestyj rzeczywistości pałestynskiej, jego optymizm, jego wiara — podnoszą walory jego jako Wodza naszego. I dlatego z zapartym tchem słuchaliśmy na konferencji Dra Schwarzbarta, oczarował nas bogactwem myśli i trafnością oceny i ustosunkowania się do poszczególnych problemów sionizacyjnych.

Co się wtedy skończyło, gdy przebrzmiały oklaski, gdy ochłonieliśmy z zachwytu, drczyło nas pytanie: co dalej? Gdzież jest ten jeden ogólny sionizm i ta jedna młodzież... Owe dwa słupy, na których Dr Schwarzbart buduje gmach ogólnego sionizmu?

Piękne hasła — jeden ogólny sionizm i jedna młodzież, ale jak zrealizować te hasła?

I natrzymaliśmy jeszcze długo na naszego Wodza, na Dra Schwarzbarta... bo chcieliśmy z jego rozporządzenia wyciągnąć rozkazy do Czynu, któryby realizował hasła jeden ogólny sionizm i jedna młodzież ogólnosionizacyjna. Czy Wódz nasz po przestanie na pięknych słowach i błaganiach... czy też rzuci się w wir walki?

To pytanie drczyło nas szczególnie w chwili, gdy Wódz Dr Schwarzbart prosił „wódców” Akiby, by „zgodzili” się na „dopuszczenie” przedstawicieli Hanoar Hacijon do egzekutywy org. sion. zach. Małopolski. A chodzilo przecież o zapoczątkowanie nowego ery w ogólnym sionizmie, o pokój między młodzieżą ogólnosionizacyjną, o realizację hasła: jeden ogólny sionizm i jedna młodzież ogólnosionizacyjna. I w tym pierwszym decydującym momencie mieliśmy żal do Dra Schwarzbarta... bo Wódz Zabotyński byłby inaczej „błagal” swoją młodzież, by dopuściła do współpracy i innych racy z tego samego obozu, z jednej i tej samej rodziny.

I mimowoli nasunęła się nam analogia między Kiereńskim a naszym Wódcem Drem Schwarzbartem. Kiereński świetny mowca objeżdżał front, z narazem własnego życia schodził do opoków żołnierskich i zagrzewał do walki z nieprzyjacielem... a gdzie indziej rozbudowywano placówki władzy. Kiereński przemawiał a kto inny zagarnął władzę.

Hołd dla młodzieży „Hanoar Hacijon”

Młodzież z Hanoar Hacijon oświadczyła na konferencji porozumiewawczej między młodzieżą Akiby i Hanoar Hacijon, która równocześnie obradowała w Krakowie pod przewodnictwem tow. Dra Feldbluma, że bez żadnych zastrzeżeń i warunków zgadza się na połączenie z Akibą, że gotowa w całej pełni zrealizować hasło: jedna młodzież ogólnosionizacyjna. Nie zgodziła się na to młodzież z Akiby. Akiba odmówiła, Akiba nie chce połączenia. Stwierdził to oficjalnie prowadzący pertraktacje tow. Dr Feldblum. Na nie zdążył się ołary, które ponosił ruch młodzieży Hanoar Hacijon w nadziei, że uda się doprowadzić do jednności, do konsolidacji młodzieży ogólnosionizacyjnej.

I każdemu musiało zaimponować stanowisko zajęte przez Hanoar Hacijon podczas pertraktacji. Zupełne poddanie się, zupełne połączenie się z Akibą

bez zastrzeżeń, bez warunków...

Hołd dla takiej młodzieży, uznanie dla przywódców takiej młodzieży, którzy okazali tyle patriotyzmu sionizacyjnego. Hanoar Hacijon dowioda, że poważnie traktuje h. sion: jeden ogólny sionizm i jedna młodzież ogólnosionizacyjna. Tylko z taką młodzieżą możemy wsiółpracować. Z taką młodzieżą możemy stanąć w jednym szeregu bojowników o jeden ogólny sionizm i jedną młodzież ogólnosionizacyjną.

Wierzymy, że i młodzież z Akiby przedęj czy później stanie się naszymi towarzyszami broni.

Dr Chomet

Obrazki z konferencji

Dużo oczekiwano od odbytej konferencji ogólnych sionistów naszej d. ciny. Sądono, że powaga sytuacji w sionizmie, uczyni z niej forum, na którym delegaci pełni troski o wspólną sprawę zadadzą sobie trud, by znaleźć wyjście z chaosu. Rozczarowaliśmy się. Konferencja była niestety jedną z konferencji, a nie sala się konferencja jedyna.

Pełni gorczyż opuslił między XVI konferencję, która swego zadania nie spełniła.

Sala pełna delegatów, otwarcie, przemówienia powitane, wybór prezydium i komisji — wszystko to skedytalanie konfere cy dotychczasowych jako nowość uderza chyba tylko to, że egzekutwy wydala drukiem sprawozdanie piękne, acz skromne.

Następnie spr. wodzenie preza. egzekutywy. Cyfry i fa-ta, świadczą o wyjątkowej pracy tejże. Potem piękne ujęty referat o sytuacji w ogólnym sionizmie prezesa Świat. Zw. ogólnych sionistów tow. Dra Schwarzbarta.

Mistrz słowa i stylu przedstawia nam jasne i cienne rysy w budowie Światowego Związku ogólnych sionistów, nawołując patetycznie o godne wznie szenie szanaru ogólnosionjskiego — a kończąc podobnie jak apel o zjednoczenie.

Ciekawe jednak, że referent nie wyciąga wniosków z panującej rzeczywistości.

Równocześnie odbywa się w innej sali konferencja przedstawicieli obu ruchów młodzieży ogólnosionjskiej zwodzą z inicjatywy kierownictwa Świat. Związku. Przewodniczy tow. Dr Feldblum, a bierze w niej też udział i kilku starszych.

Radosny symptom. Młodzież wyciąga wnioski z rzeczywistości, idzie za n-kazem chwili, jednocy się. Odpowiada na zew prezesa Świat. Związku.

Ala przebieg obrad zasmuca, a nie raduje. Jedna str. na bez zastrzeżeń gotowa do zjednoczenia, chce zapomnieć o tem co było, chce pokój.

Druga — szermierz „jednocy” w chaosu ma natomist zastrzeżenia i wysuwa argumenty, świadczące niedwuznacznie o tem, że tej jednocy w ruchu młodzieży ogólnosionjskiej nie chce.

Bo czyż można inaczej interpretować argumenty „przywódcy” Akiby, dla którego przyczynami rozłamu był brak w „Hanoarze” atmosfery „m” i brak harmonii duchowej „wcz mcz”. — który wołi zjednoczyć się z Achwą mimo jej stosunku do Histadrut Haowim i Chalutz i z Brnej Sionem, anizeli z „Hanoarem”.

Proszę wybaczyć, ale razi ta nieszczerść o tej części młodzieży, która głośno o ciżystości wewnętrznej i d. Efekt konferencji naturalnie ujemny, odstąpił jednak uczestnikom tejże prawdziwe oblicze „rednowków” o jedność.

W innej sali obradowie komisja permanencyjna konferencji. Jak z dyskusji wynika, toczy się tutaj walka o kierunek ideowy przyszłej egzekutywy. Przedstawiciele młodzieży z Hanoaru, która wiele przykrości doznała ze strony dotychczasowej egzekutywy składa oświadczenie, że uważając egzekutywę jako emanację pewnej linii ideowej, a nie tylko jako władzę wykonawczą zgadza się na utrzymanie dotychczasowego stanu rzeczy.

Trwają walki, ożywiają się kulisy, ostatecznie egzekutwy skłonią do niezmiennego składu. A kiedy młodzieży Hanoaru, w myśl swych hasła, z którymi na konferencję przyszła, wyciąga dłoń ku współpracy, stojąc na stanowisku, iż to usunie raz na zawsze niemiłe zgryzoty, które tu i ówdzie miały miejsce i zgda dla siebie miejsca w egzekutywie na 3 aż przedstawiciele drugiej organizacji, zostaje ta dłoń właśnie przed młodzieżą odrzucona.

To tylko uzupełnia obrazek poprzedni, mówiący o obliczu młodzieży walczącej o sprawiedliwość.

Zal. crenujemy tylko do tych członków nowej egzekutywy, którzy walczą o słuszną sprawę, nie potrafili z wyników wyciągnąć ostatecznych wniosków.

A w końcu trzecia sala — komisja pałestynska. Między wielu rezolucjami znajduje się i rezolucja witająca osiedlenie się pierwszego kibucu ogólnosionjskiego Hanoar Hacijon Kirjat Anawim i przyrzekająca poparcie dla tego.

Znowu wyskakuje przedstawiciel „Akiby” z żądaniem skreślenia z rezolucji słów w sprawie poparcia kibucu. Trzeba naprawdę umieć panować nad sobą, by nie okiełsił tego postępowania mianem na jakie zasługuje.

XVI konferencja krajowa nie stanęła na wysokości swego zadania. Nie było na niej odpowiedzialności za losy chwili, nie było skupienia się wobec zbliżającego się kongresu sionizacyjnego.

A chęć pacyfikacji stosunków wśród młodzieży,

napoikała na opór ze strony tych, którzy dotąd uchodzili za młodzież wierną, prawomysłną.

Może z tej rzeczywistości i z przebiegu konferencji porozumiewawczej młodzieży odpowiedzialni czynnik wyciągnąć należyte wnioski.

Zdałoby się...

Mgr. J. Bienenstock

Hanoar Hacijon wobec wyników XVI konferencji

Z komendy naczelnej Hanoar Hacijon w Warszawie otrzymaliśmy następujące pismo z prośbą o ogłoszenie: Redakcja.

Odbyta bezpośrednio po konferencji krajowej narada kierowników gniazd i delegatów na konf. Małopolski zach. i Śląska zajęła stanowisko wobec przebiegu i wyniku konferencji.

Przebieg konferencji, dyskusja zarówno na plenum i w komisjach, fakt ciężkiego borykania się i braku odpowiedzi na wiele problemów rzeczywistości pałestynskiej i pałestynskiej, fakt pominięcia mizernym wielu żywnych problemów politycznych, g. spodarczyh i kulturalnych, nurtujących żydostwo w Polsce, poglądów głoszących od lat że H. H. to tylko ogólnopolski zjazd ogólnych sionistów i stworzenie ogólnopolskiej organizacji ogólnych sionistów zdają zarówno pchnąć ogólny sionizm w Polsce na nowe tory, jak zająć autorytatywne stanowisko wobec zagadnień żydostwa w Polsce.

Zjazd kierowników Hanoar Hacijon wita przeto z zadowoleniem uchwały konewdy i prezydium R. N. ruchu polskiego H. H. w sprawie unifikacji wszystkich ogólnych sionistów w Polsce w ramach Weltverbandu.

Zjazd zwraca się do prezydium Weltverbandu z apelem przyspieszenia realizacji idei unifikacji ogólnego sionizmu w Polsce.

Zjazd zajął także stanowisko wobec faktu niedopuszczenia reprezentantów H. H. do ciała naczelnych krajowej organizacji sionizacyjnej.

W obliczu obecnej sytuacji sionizmu w Erec i w galusie, ruch Hanoar Hacijon szedł na konferencję krajową ze szczerą chęcią zaprzestania i kalnych swarów, jakie zaprzagnęły od lat poprzednie konferencje krajowe i hamowały wszelką twórczą i konstruktywną pracę. Niesytę współpraca, jaką ofiarował nasz — została odrzucona. Konferencja uważa za wskazane wybrać cz. kutywe, w której niema ani jednego przedstawiciela ruchu H. H.

Toteż zjazd powołał po dyskusji następujące uchwały:

Ruch H. H., który reprezentuje na terenie zach. Małopolski i Śląska 5.000 młodzieży, która od szeregu lat nosi na swoich barkach brzemie pracy wychowawczej i organizacyjnej wśród młodzieży żyd., a w bardzo wielu miastach stanowi jedyny ośrodek pracy sionizacyjnej zakłada uroczysty protest przeciw tej dyskryminacji spowodu pominięcia go przy wyborze egzekutywy.

Ruch H. H., który spełnia wszystkie obowiązki, wypływające z dotychczasowej swej do krajowej organizacji sionizacyjnej, który może się poszczycić chlubnymi wynikami swej 7-letniej pracy na tut. terenie zarówno w obrębie komitetów lokalnych, jak i pracy na rzecz funduszu, a w szczególności na polu zorganizowania i wychowania nowego pokolenia ogólnosionjskiego odczuwa niedopuszczenie reprezentacji swej do ciała naczelnych organizacji i niedopuszczenie go temsamem do współdecydowania o losach organizacji jako polskiej, wymierzonej 5.000 młodzieży, przeciw której ofiarował swe najlepsze siły i najlepszą wolę dla dobra organizacji, a zarazem ponosi odpowiedzialność za jej los.

Ruch H. H. odczuwa to tem dotkliwiej, że dzieje się to w chwili, gdy hasło jednocy i współpracy w obzcie ogólnosionjszym jest nakazem obecnej chwili, że dzieje się to na konferencji, która miała stać pod hasłem jednocy i konsolidacji obozu sionizacyjnego w tejże dziedzinie.

Ruch H. H. nie pojmuje udziału w ciążach naczelnych jako swą własną reprezentację, lecz uważa to za widomy symbol jednocy ideowy i organizacyjny obozu ogólnosionjskiego, w którym wszystkie części ponoszą te same ciężary i korzystają z tych samych praw. Przez odrzucenie współpracy z ruchem H. H. wykazuje nowowborna egzekutwa jednostronność, która może się ujawnić odbić na losach organizacji, a odpowiedzialność za to spadnie na tych, którzy uniemożliwili przeprowadzić „proces pacyfikacji, a temsamem konsolidacji w obzcie ogólnosionjszym zach. Małopolski i Śląska. Wprawdzie w ostatecznej chwili komisja permanencyjna z inicjatywy odpowiedzialnych i niezależnych towarzyszy usiłowała naprawić ten wielki błąd, ale większość jej nie zdobyła się na tyle odważu, by zrewidować swe ciane stanowisko, godzące w proces konsolidacji ogólnego sionizmu — przyjęła kompromisowy wniosek o późniejszym dokooptowaniu przy egzekutywie przedstawicieli Hanoar Hacijon (zresztą nieuchwalony przy konferencji).

Ruch H. H. odrzuca powyższe połowiczne i kompromisowe zataśnienie, gdyż widzi w nim kontynuację dotychczasowej taktyki wobec ruchu H. H. i zrzucając z siebie odpowiedzialność za konsekwencje z tego kroku wynikające mogące wraz z ogółem niezależnych towarzyszy, którym leży na sercu dobro ogólnego sionizmu — walczyć będzie nadal o sanację stosunków w organizacji sionizacyjnej zach. Małopolski i Śląska.

Poszukuje się praktykanta do zakładu lekarsko-dentystycznego

Informacje w administracji Tygodnika Żydowskiego codziennie od godz. 4-5 popoł.

Bp. SALOMON KLEIN

W niedzielę 10 bm. zmarł nagle na udar serca bp. Salomon Klein, przeżywszy lat 53. Odczesnej młodości był czynnym członkiem organizacji sionistycznej, pracował gorliwie w różnych stowarzyszeniach i związkach społecznych, hojnie łożył kwoty na cele sionistyczne i zawsze miał otwartą kieszeń dla celów społecznych i charytatywnych.

To też przedwczesna i nagła śmierć tego znanego i poważanego kupca wywołała w mieście wstrząsające wrażenie, a ośrodkowej rodzinie towarzysząca współżycie.

Cześć Jego pamięci!

Z powodu nagłego zgonu bpa Salomona Kleina wyrażają pogorzenie w głębokim smutku żoni i dzieciom największe współżycie

HENRYKOWIE FLUHROWIE

Koleżde Romanowi Kleinowi z powodu zgonu bpa. Ojca wyrażają szczerze współżycie
Herman Ormian, Julek Rein, Salomon Siegrid

הנה שמתחם שראו קליין וזאת
במרת ידידו בן צבי
הקום יום אחד בתוך ארץ ישראל
המרת חבר המוריד ודבר הוריו והתלמידים
שבו ביהודה עמנו ששה בחרה בטרנס

W. P. Samuelom Kleinom z powodu zgonu ich kochanego synka Rysia wyrażają najgłębsze współżycie
HENRYKOWIE FLUHROWIE

Święte Pomorza

Piętnastolecie przyłączenia Pomorza do Polski obchodzono w Tarnowie bardzo uroczysto. W dniu 10 bm. miało być bogato udekorowane chorągiewami o barwach państwowych.

O godz. 10 przedpoł. odbyło się w katedrze nabożeństwo, celebrowane przez ks. biskupa Liśwskiego. Równocześnie odbyło się nabożeństwo w nowej synagodze z udziałem przedstawicieli władz państwowych i kulturalnych, gminy żydowskiej, rabina, organizacji i związków, oraz licznych rzysz publiczności. Modły odprawił kantor p. Rosenblat wraz z chórem pod batutą dyryg. p. Künstlera. Okolicznościowe przemówienie wygłosił p. prof. Wachtel. Nabożeństwo zakończyło się odpiewaniem hymnu państwowego i Haskawy.

Ponadto odbyła się w sali kina „Mazowiec” uroczysta akademja. Po produkcyjnej orkiestrze 16 pp. pod batutą por. kap. Rukodajskiego, przeszedł obwodu L. M. K. p. prof. Wojciechowski wygłosił przemówienie na temat znaczenia Pomorza i morza dla Polski, przyczem mowca omówił też działalność Ligi Morskiej i Kolonialnej. Po deklaracji p. Kargolówny wystąpił chór chłopięcy szkoły powszechnej im. Brodzkiego pod batutą p. Sioniny.

W lokalach publicznych odbyła się też zbiórka na rzecz Ligi Morskiej i Kolonialnej.

Działalność LOPP. wśród Żydów

Celem rozszerzenia działalności LOPP. wśród obywatelstwa żydowskiego odbyło się w sali żyd. gminnej wzn. dnia 9 bm. zebranie, na którym obecni byli przedstawiciele org. sjon., kombatanów żyd. inwalidów wojennych i stow. kupców. Zebraniu przewodniczył sędzia so. Dr. Merz. Uchwalono zwołać na dzień 18 bm. obzerne zebranie, na które mają być zaproszone wszystkie zrzeszenia polityczne, gospodarcze i sportowe z uwzględnieniem organizacji młodzieży. Na zebraniu tem ma być omówiony plan działalności na rzecz LOPP. w ulicy żyd.

Pożeganie chaluców z „Bnej Sjonu”

W sobotę 9 lutego żegnał serdecznie i uroczysto Bnej Sjon swych pierwszych chaluców wyjeżdżających do Erec. W przepelnionych członkami komitetu lokalnego i Bnej Sjonu salach org. sjon. żegnano towarzyszy: Dunka Herzoga, Raifela Felda i Estkę Mehrowne. Pierwszy przemówił w. Mgr. Dintienas, który podkreślił zasługi wyjeżdżających towarzyszy poniesione dla założenia i rozbudowania Bnej Sjonu pozem koleino, każdy w serdecznych słowach, żegnali ich tow. Dr. Chomet, Rapaport Sam, Granspan, Mgr Spielman, Zeichner, Bogowna i Lauterbach. Wreszcie odczytano listy z Krakowa o Chalucach Kial Cijoni i Mgra Bienienstocka.

Z kolei wzruszeni chalucami odpowiedzieli na pożegnanie, przyskakując w krótkich i prostych słowach, realizować ogólny sjonizm w Erec oraz utrzymać kontakt z Bnej Sjonem. Odpiewaniem Haskawy a następnie horą i śpiewami palestyńskimi zakończono w miłym nastroju wieczór pożegnalny.

PEWNA OCHRONA PRZED BANKRUCTWEM

Rządowe powołanie i funkcjonowanie
Biuro organizacyjne i buch. rewizyjne
A. LEINWANDA

Widnia ksiąg - naukowego grafologa
TARNÓW, UL. FOLWARCZANA 8, m. 9
Rewizja Ksiąg. Analiza bilansów. Obliczenie rentowności przedz. Rozliczenie spółkown

Prowadzi buchalterję w abonamencie dla średnich i mniejszych przedsiębiorstw we własnym biurze, w sznemi silami biurowymi od 20 zł mies. czynnie począwszy, przy zastawianiu najnowszych urządzeń maszynowych. - Bezpłatne porady buchalteryjne dla kupców oraz BEZPŁATNE porady grafologiczne dla przyrębników tylko od 13-14 godzinie

ORGANIZACJA NOWOCZESNEJ KSIĘGOWOŚCI

PRZEBIETKOWE „GRAFOSKOP”

Ostatni wyraz techniki buchalteryjnej. Sprawy buchalteryjno- i bilansowo-podatkowe. Nadzór

„Cijonim baalej mikcoa”

W sobotę, 16 lutego br. o godz. 3 popoł. odbędzie się w lokalu Org. Sjon. pl. Kazimierza 3

Zebranie członków

na którym delegaci złożą sprawozdanie z konferencji krajowej.

W niedzielę 17 bm. o godz. 6 wiecz. odbędzie się Walne zgromadzenie członków.

Pokrzywdzeni starcy i wdowy

Obecny zarząd kahalny jakos niechętnem spoziera okiem na emerytów i wdowy po funkcjonariuszach kahalnych. Z niewiadomych nam przyczyn zarząd kahalny uwzględnił się na tych starców, chcąc ich kosztem „ratować” gospodarke kahalną.

Z wielką pompą obecny zarząd kahalny przystąpił do ułożenia „oszczędnościowego” budżetu kahalnego na rok 1935/36, ale skoczyło się na tem, że zaoszczędzono kilkanaście tysięcy złotych przeważnie na pensjach niektórych funkcjonariuszów gminnych, ale w głównej mierze na pensjach emerytów i wdów. Największej redukcji uległy pensje tych starców. Oczywiście nie wszystkich i nie w równej mierze. I tu robiono „wyjtki”. O redukcji i jej wysokości decydowały niewątpliwie względy protekcyjne.

Ale to jeszcze za mało. Obniżka pensji przewidziana w budżecie obowiązuje dopiero od początku roku budżetowego t.j. od 1 kwietnia br., ale odnośnie do emerytów przysługującym kahalny przysięgło się i zastosowało obniżkę już od 1 lutego br., a więc o 2 miesiące wcześniej i to bez uchwały zarządu.

Dlaczego i na jakiej podstawie krzywdzi się starców i wdowy? Czy może dlatego, bo nie mają protekcji i nie umieją głośno i dobitnie zaprotestować przeciw wykrzywionej im krzywdzie?

Trudno doprawdy zrozumieć kahalnej kozłem ofiarnym „sanacji” gospodarki kahalnej mają być tylko emeryci i wdowy.

Ze sportu

Tenis stolowy.

Tarnów — Nowy Sącz 7:2

W ubiegłą niedzielę rozegrała reprezentacja Tarnowa zawody międzymiastowe w Nowym Sączu, odnosząc gładkie zwycięstwo nad reprezentacją tego miasta.

Drużyna Tarnowa stanowili: „Gutek”, Gelbwachs (Samson) i Kamm (Jutrenka). Drugie zawody reprezentacji Tarnowa z Sandecją zakończyły się również zwycięstwem tarnowian w stosunku 3:0.

Sekcja strzelecka ŻTGS. Samson zawiadamia swych członków, iż w najbliższym czasie odbędzie się turniej strzelecki, do którego zgłoszenia przyjmują p. Bild w lokalu Samsonu, ul. Mickiewicza 12.

Sekcja gimnastyczna ŻTGS. Samson zawiadamia zainteresowanych, że kurs gimnastyki odbywa się w poniedziałki i środy o godz. 7:30 wieczór. Dodatkowo zgłoszenia przyjmują się na sali przed rozpoczęciem kursu.

Kawiarnia „Secessja”

Tarnów, Krakowska 4

SENSACJA!

ORKIESTRA PAŹDZIEJEWSKICH

5 osób

gra codziennie od godz. 19:30 do 21:30

W sobotę, niedzielę i święta FIVE O CLOCKS

od 17-tej do 19-tej z występami artystów

Codziennie od godz. 22-tej występy artystów

Duet Ninestre ala Carlo

Oddział Tow. Przyjaciół Uniwersytetu Hebr.

W poniedziałek 11 bm. odbyło się w lokalu org. sjon. pierwsze posiedzenie komitetu organizacyjnego Tow. Przyjaciół Uniw. Hebr. Obecni na tem posiedzeniu pp. Dr. Katz, Dr. Schenkel, W. Götler, Dr. Lieblch, Dr. Menderer, Dr. Mandel, Dr. Chomet, p. Mondschewina, Dr. Izraelowicz, p. Kurz i Dr. Weissman postanowili ukonstytuować się jako tymczasowy komitet organizacyjny, pozm wyłoniony został tymczasowy zarząd w osobach pp. Dra Weissmana, Dra Katza, Dra Izraelowicza i Mgra Spielmana

Podjękowanie

P. T. Firma „ANORIS”, fabryka mydła i świec W. Roder, Tarnów, Lwowska 38 ofiarowała na rzecz zakładu sierot żydowskich w Tarnowie 6 kg mydła, za co składa niniejszem serdeczne podjękowanie.

Zarząd

KOMUNIKATY

Bnej Sjon. Patek 15 bm. o godz. 7:30, pogadanka II grupy z palestynografii n. t. „Rolnictwo w Palestynie”, godz. 8:30 I grupa po konferencji krajowej.

Sobota 16 bm. o godz. 4:30 plenarna, na której tow. Zeichner i Grünspan złożą sprawozdanie z konferencji krajowej. Po plenarce kierowniczo grup.

Poniedziałek 18 bm. o godz. 9 III grupa „Okres między III a IV kongresem”

Wtorek 19 bm. o godz. 8 IV grupa 50-lecie Smoleńska, godz. 8:30 V grupa pogadanka z tow. Lauterbachem o aktualnych problemach.

Środa 20 bm. o godz. 9 pogad. III grupy z palestynografii.

Czwartek 21 bm. o godz. 8 IV grupa, program ogólnie sionistyczny, godz. 8:30 V grupa pogadanka z historji sjonizmu, godz. 9 I grupa „Kolonizacja Palestyny” epokę Herza.

Daniec Bnej Sjonu. Zarząd Bnej Sjonu przystępuje uroczajom dancing towarzyski na dzień 9 marca br. Szczegóły w następnym komunikacie.

Baalej Melacha Datijim. W sobotę 16 bm. o godz. 3 popoł. wygłosy w lokalu „Mirachi” przy ul. Lwowskiej 4 I. p. prezes tow. W. Götler referat n. t. „Rola religijnego rzemieślnika w odbudowie Palestyny”. Goście i sympatycy mile widziani.

„Wizo”. We wtorek dnia 19 bm. odbędzie się o godz. 4:30 w lokalu własnym przy ul. Żabienickiej 8 herbalka notegalna z p. Dela Weissmanna z referatem p. Dr. Aberdamówny na temat „Wierzenia religijnego starożytności Wschodu”. Goście mile widziani.

Mode Wizo. W sobotę, dnia 16 bm. o godz. 3 popoł. referat p. Ginzberzanki n. t. „Petzet Smoleński”.

„Hethauc Pionier”. W ubiegłą sobotę odbyło się walne zgromadzenie, na którym został wybrany nowy wydział, w skład którego wchodzi: I. Keitsch, prezes; M. Wachs, wiceprezes; B. Zinger, sekretarz; W. Rosenzweig, kasjer; R. Glasner i Idek Sprung, członkowie zarządu.

W sobotę 16 bm. o godz. 2:30 popoł. odbędzie się ogólna pogadanka n. t. „Hitpatichut tuat haawdim Hajehudit”. Referuje B. Zinger.

C. S. P. Hitpatichut otwiera z dniem 15 lutego br. czytelnik w Tarnowie w lokalu przy ul. Goldhamera 5. Czytelnia wyposażona we wszystkie dzienniki i czasopisma w językach polskich, hebrajskich, żydowskich i niemieckich. Dla członków Ligi Pracującej Palestyny znaczna zniżka.

Brith Jeszurun. W sobotę 16 bm. o godz. 8 wiecz. wygłosy w lokalu przy ul. Tuchowskiej referat Mgra S. Kaufmana n. t. Herza i Zaboljński. Wstęp dla członków i sympatyków.

Dancing. W sobotę dnia 16 bm. o godzinie 8:30 wieczór odbędzie się w lokalu „Samsonu” przy ul. Mickiewicza 12 dancing. Orkiestra pp. Eisenbachowice - Haber.

Staraniem patronatu kibucu hachszary „Nachmanja” Stronictwa Państwa Żydowskiego w Tarnowie odbędzie się dnia 23 lutego br. dancing w salach Potocznyców przy ul. Urszulańskiej na rzecz kibucu. Początek o godz. 8 wiecz.

Della Lipińska słynna pieśniarka wystąpi w Tarnowie 4 marca br.